

ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

**«Теорія та практика
управління економічним
розвитком»**

м. Київ, 22-24 листопада 2012 року

Том 1

Київ - 2012

УДК: 351.82: 330.341

ББК: 65.05

Теорія та практика управління економічним розвитком: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 22-24 листопада 2012 року). – В 3 т. – Т.1. - Донецьк: ООО «Фирма «Друк-Инфо», 2012. – 374 с.

Матеріали присвячено дослідженню теоретико-методологічних та прикладних аспектів управління економічним розвитком в макро- і мікроекономічних процесах за напрямками: стратегія та тактика управління національним економічним розвитком; природа світової економічної кризи та тенденції розвитку світової економіки, Україна в контексті глобальних економічних процесів, теорія та практика управління економічним розвитком підприємства, проблеми управління регіональним економічним розвитком, проблеми та перспективи інноваційного розвитку: держава, регіон, підприємство, фінансово-кредитний механізм, податкова та пенсійна системи як стратегічні інструменти національного економічного розвитку, маркетингові технології в системі забезпечення сталого економічного розвитку, облік та аудит в системі управління економічним розвитком підприємства, людські ресурси як ключовий чинник економічного розвитку. Рекомендується науковцям, державним службовцям, підприємцям, громадським діячам, студентам та аспірантам.

Редакційна колегія:

Кендюхов Олександр Володимирович - голова Всеукраїнської спілки вчених-економістів, д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри стратегічного управління економічним розвитком ДонНТУ;

Лєпа Роман Миколайович - д.е.н., проф., завідувач відділу проблем моделювання економічних систем Інституту економіки промисловості Національної академії наук України;

Чернявська Олена Валеріївна - голова Полтавської обласної організації ВСВЕ, д.е.н., професор, зав. кафедри фінансів Полтавського університету економіки і торгівлі;

Швець Ірина Юріївна – голова Кримської республіканської організації ВСВЕ, д.е.н., професор, завідувач кафедри державного та регіонального управління Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського;

Череп Алла Василівна - голова Запорізької обласної організації ВСВЕ, д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, декан економічного факультету Запорізького національного університету.

Materials devoted to investigation of the theoretical, methodological and applied aspects of economic development in the macro-and microeconomic processes in following areas: Strategy and tactics of management of the national economic development; the nature of world economic crisis and tendencies of world economic development; Ukraine in the context of global economic processes; theory and practice of management of economic development of enterprise; problems of management of regional economic development; problems and future trends of innovation development: State, region, enterprise; financial and credit mechanism, tax and pension systems as strategic instruments of the national economic development; marketing technologies in provided system of steady economic development; discount and audit in the system of management of enterprise's economic development; human resources as the main factor of economic development. Recommended for academics, civil servants, businessmen, public persons, students and postgraduates.

© Колектив авторів, 2012

© Всеукраїнська спілка вчених-економістів, 2012

© ТОВ «Економічний науково-освітній центр», 2012

Посохов Ігор Михайлович, к.е.н., доцент
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», Україна

РОЗВИТОК КЛАСИФІКАЦІЇ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЇ

Розвиток методології та інструментарію ризик-менеджменту почався в банківській сфері і галузях промисловості, діяльність яких найбільш схильна до ризику. Методи боротьби з ризиками, що виникли в цих галузях, надалі трансформувалися в такі напрямки ризик-менеджменту, як «промислова безпека» і «фінансовий ризик-менеджмент». Досягнувши певного рівня розвитку, ці напрямки поширилися і на відповідні області діяльності корпорацій. Розвиток ризик-менеджменту у корпораціях реального сектору економіки відбувався в парадигмі «кожна корпорація займається своїм ризиком». Тобто відстежувалися ризики окремих бізнес-процесів, з відносно високими ризиками. Таке положення, що тривало досить тривалий час, поглибило методичні основи управління функціональними ризиками та зумовило не можливість обліку взаємозв'язків між ними, що призвело до негативних наслідків. Виникла проблема створення методології, що дозволяє управляти всім ризиковим спектром корпорації, а не тільки окремими її ризиками. Методом, що дозволяє інтегрувати засоби та інструменти для управління всією сукупністю ризиків корпорації з єдиних методичних позицій, став метод інтегративного управління ризиками. Однак при цьому і функціональний ризик-менеджмент має «право на існування». Теоретично можлива ситуація, коли ризиковий спектр підрозділу корпорації становить

незначну кількість локальних ризиків. У цьому випадку доцільно обмежитися функціональним ризик-менеджментом [1].

Методологія управління ризиками – досить об’ємна і різноманітна за складом – постійно вдосконалюється. Даний факт пояснюється ускладненням умов господарської діяльності, відповідно, появою нових ризиків і вдосконаленням теоретичної бази різних напрямків менеджменту, насамперед фінансового. В даний час налічується кілька десятків методів управління ризиками [2]. Основні методи управління ризиками: ухилення, страхування, диверсифікація, лімітування, розподіл ризику, хеджування, мінімізація, резервування коштів на покриття можливих збитків, декомпозиція та агрегування ризику отримання інформації про майбутній вибір і результати, декомпозиція та агрегування ризику. Ці методи необхідно класифікувати згідно тих стратегій, які можуть бути прийняті корпорацією у відношенні ризику: ухилення від ризику, передача ризику, прийняття ризику. Запропоновано підхід до класифікації методів управління ризиками корпорацій:

1. Ухилення від ризику: вихід з тих сфер бізнесу, ризикова напруженість яких надто висока; диверсифікація бізнесу; превентивна і оперативна протидія ризику: розробка програм управління ризиками; превентивний вплив на джерело ризиків; забезпечення безпеки матеріальних і нематеріальних активів; скорочення часу знаходження корпорації в ризикових зонах; скорочення ймовірності настання ризиків; встановлення лімітів, обмеження доступу до ресурсів, втрата яких найбільш істотна для корпорації; розукрупнення об’єктів, яким може бути завдано шкоди; розподіл ризикових експозицій за часом і в просторі; впровадження заходів, що сприяють запобіганню впливу одночасно найбільш загрозливих ризиків, що можуть привести до системної кризи у корпорації; розподіл ризику між контрагентами корпорації; формування довірчих і взаємовигідних ділових відносин між партнерами корпорації; навчання персоналу корпорації методам діагностики та управління ризиками.

2. Передача ризику: страхування ризиків: страхування окремих ризиків; страхування групових ризиків, парасолькове страхування ризиків – передбачає покриття ризиків, що виходять за межі відповідальності страховика за іншими полісами, виданими цьому страхувальникові; страхове перенесення ризику (ризик переноситься на контрагента); аутсорсинг; хеджування ризиків.

3. Прийняття ризику: відсутність дій з профілактики ризику, робота в режимі постфактум: рішення проблем, викликаних впливом ризику. Ефективне використання різних інструментів управління ризиками корпорації передбачає тісну співпрацю ризик-менеджерів зі страховиками.

Література

1. Екатеринославский Ю. Ю. Риски бизнеса (диагностика, профилактика, управление): монография / Ю. Ю. Екатеринославский, А. М. Медведева, С. А. Щенкова. – М. : Анкил, 2010. – 280 с.

2. Посохов І. М. Аналіз існуючих підходів до класифікації ризиків / І. М. Посохов // Вісник економіки транспорту і промисловості : зб. наук.-практ. статей. – 2012. – № 39. – С. 67–75.

Наукове видання

«Теорія та практика управління економічним розвитком»

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
під редакцією
д-ра екон. наук Кендюхова О.В. та ін.**

Том 1

**Схвалено Вченою радою Донецького національного
технічного університету. Протокол № 9 від 19.10.2012р.**

Матеріали представлені на мові оригіналу

Відповідальний за друк Леонова Л.О.

Підписано до друку 12.12. 2012. Формат 60x84¹/₁₆.
Папір офсетний. Друк різнографія.
Ум. друк. арк. 17,13. Обл.-вид. арк. 15,93.
Наклад 300 прим. Замовлення № 1438.

Надруковано: ТОВ «Друк-Інфо»,
83001, м. Донецьк, вул. Артема, 58, к. 1.113
Тел.: (062) 335-64-55